

A: Resavska 28, 11000 Beograd | T: + 381 11 3342 790, + 381 11 3343 255 | F: + 381 11 3343 136
| W: www.cins.rs | E: office@cins.rs

SAVET ZA ŠTAMPU

Ljube Jovanovića 9c
11000 Beograd

Odgovor na žalbu

Poštovani, nakon što ste nas obavestili da se Mineco Ltd obratio Savetu za štampu zbog sadržaja tekstova Centra za istraživačko novinarstvo Srbije (CINS) koristimo svoje pravo da odgovorimo na žalbu.

Mineco Ltd smatra spornim sledeće tekstove:

Mineco i propale privatizacije u Srbiji (<http://www.cins.rs/news/srpski/article/mineco-i-propale-privatizacije-u-srbiji>) i *Mito, špijuni, masoni i srpski državljani u poslu sa rumunskim bakrom* (<http://www.cins.rs/news/srpski/article/mito-spijuni-masoni-i-srpski-drzavljanu-u-poslu-sa-rumunskim-bakrom>).

1. U svojoj žalbi Mineco Ltd ističe da se ovi tekстови CINS-a “iznova aktuelizuju postavljanjem na Facebook i druge društvene mreže, čime se stvara atmosfera linča, a istražni organi se izlažu pritisku”.

CINS je na svom web sajtu objavio spomenute tekstove 15.07.2013. godine i tada su oni postavljeni na zvaničan CINS Facebook i CINS Twitter profil. Nakon toga ovi tekstovi nisu ponovo postavljeni na CINS-ove profile na društvenim mrežama, što se može proveriti uvidom u iste. Stoga su potpuno neosnovani navodi Mineco Ltd o stvaranju atmosfere linča i presiranju istražnih organa. CINS ne utiče i nije u poziciji da utiče na istražne organe.

Naziv: Centar za istraživačko novinarstvo - Fondacija | Matični broj: 28825633 | PIB: 107545738
| Tekući račun: Raiffeisen bank 265-1610310003444- 68 | Šifra delatnosti: 9499

A: Resavska 28, 11000 Beograd | T: + 381 11 3342 790, + 381 11 3343 255 | F: + 381 11 3343 136
| W: www.cins.rs | E: office@cins.rs

2. Mineco Ltd u žalbi navodi i da "tekstovi CINS sadrže selektivne navode. Rečenice, ili pasusi kreirani su kao kombinacija činjenica sa nagađanjima, komentarima, navođem neosnovanih optužbi, klevetama i glasinama".

Ovakvu interpretaciju naših tekstova smatramo potpuno pogrešnom i bez osnova. Novinarsko istraživanje koje je rezultiralo spomenutim tekstovima reporteri CINS-a radili su mesecima u saradnji sa međunarodnom novinarskom mrežom Organized Crime and Corruption Reporting Project (OCCRP), čiji su novinari dobitnici mnogih priznanja i nagrada i koja poštuje sve standarde koji se primenjuju u novinarstvu u zemljama razvijene demokratije.

Svaka informacija u tekstovima potkrepljena je zvaničnim dokumentima institucija Srbije i Rumunije, kao i izvodima iz poslovnih registara širom sveta. Deo ove dokumentacije dostavljamo Savetu za štampu u prilogu Odgovora na žalbu i napominjemo da je ta dokumentacija sve vreme dostupna javnosti, jer je zajedno sa tekstovima objavljena na sajtu CINS-a.

Takođe, svi tekstovi CINS-a pre objavljivanja prolaze detaljnu proveru činjenica, koju uvek vrši za to obučen novinar, koji nije učestvovao u istraživanju i on objektivno upoređuje navode u tekstu sa informacijama iz sakupljene dokumentacije. Ova provera činjenica detaljno je urađena i na tekstovima o kompaniji Mineco Ltd.

3. Mineco LTD u žalbi navodi: "Tekstovima CINS grubo krši pretpostavku nevinosti pojedine predstavnike Mineca proglašava krivim u postupcima koji su još u fazi istrage, a kompaniju Mineco proglašava odgovornom za loše privatizacije u Srbiji u kojima kompanija nije ni učestvovala". Dalje u žalbi, Mineco LTD postavlja pitanje "Kome odgovara zamena teza da je Mineco bio uključen u raspad Navipa?"

U oba teksta CINS je naveo činjenice iz zvaničnih dokumenta, koje pokazuju da se protiv rukovodilaca kompanije Mineco vode istražni postupci u Srbiji i Rumuniji. CINS je u ovim slučajevima upravo koristio izraze "pod istragom" i "osumnjičeni". Time CINS nikoga nije proglasio krivim i nije prekršio pretpostavku nevinosti.

Takođe, CINS nije Mineco Ltd proglasio "odgovornom za loše privatizacije", već u svojim tekstovima CINS prezentuje saopštenje MUP-a Republike Srbije o hapšenju zbog, kako u dokumentu stoji, "zloupotreba u privatizaciji", koje su pričinjene kompaniji Navip, a na štetu državnog budžeta. Isti dokument, koji dostavljamo Savetu, pokazuje da su dva rukovodioca Mineca uhapšena, a da za trećim rukovodiocem policija traga. U navedenom saopštenju MUP-a stoji i da je Mineco Ltd otkupio menice Navipa za trećinu njihove nominalne vrednosti, čime je Navip oštećen za "više od dva miliona evra." Ostatak teksta, uključujući i prijavu radnika

A: Resavska 28, 11000 Beograd | T: + 381 11 3342 790, + 381 11 3343 255 | F: + 381 11 3343 136
| W: www.cins.rs | E: office@cins.rs

Navipa, pokazuje da ove radnje jesu bile deo problema koji su doveli do raspada ovog preduzeća.

Dalje, kompanija Mineco jeste kupovala akcije firmi Navip i Fidelinka između ostalog i od malih privatnih akcionara, čime jeste učestvovala u privatizaciji ovih firmi. CINS ni tu nije prećutao bitne činjenice i u oba je slučaja naveo tačne procene vlasništva Mineca u tim preduzećima (12 i 19 odsto akcija). Ono što predstavnici Mineca u svojoj žalbi nisu naveli jeste informacija da su, kad je reč o Fidelinci, sa drugim akcionarom, of-šor kompanijom nepoznatog vlasništva - Mowbray Systems LTD, imali kontrolni paket deonica, te su zajedno sa njima dva puta podnosili plan reorganizacije. Ovu informaciju CINS-u je potvrdio i stečajni upravnik Fidelinke, što je takođe navedeno u tekstu. CINS nigde ne navodi da je Mineco direktno i jedini odgovoran za loše stanje u ovim preduzećima, ali bi bilo krajnje neprofesionalno ne navesti probleme sa kojima se ta preduzeća suočavaju. Između ostalog, CINS-u je te informacije potvrdio i član upravnog odbora Mlinoservisa Sava Mandić, koji je u vreme pisanja teksta bio i direktor preduzeća Mineco Plus. Mineco Plus se, kako je Mandić objasnio novinarima CINS-a, bavi istraživanjem tržišta za Mineco u Londonu.

4. Mineco LTD u žalbi navodi: "Centar istovremeno sračunato i sistematski prećutkuje činjenice koje govore u prilog pozitivnim rezultatima poslovanja kompanije Mineco i time je namerno izlaže diskriminaciji i diskreditaciji".

CINS je tekstove napisao po visokim profesionalnim standardima i prema principima istraživačkog novinarstva otkrio je javnosti važne informacije koje su bile skrivene ili nedostupne. CINS se ne bavi promovisanjem pojedinaca i kompanija, ali takođe nikoga ne izlaže diskriminaciji, već piše isključivo na osnovu činjenica. Novinari su dali šansu i predstavnicima kompanije Mineco da se izjasne, koje smo zvali više puta telefonom i slali pitanja mejlom, ali odgovor koji se odnosi na ova dva teksta nije stigao. U pogledu pokušaja da se predstavnicima preduzeća da prilika da odgovore na ova pitanja, CINS se držao najviših standarda u profesiji – naša nastojanja da dobijemo odgovore na pitanja su bila uporna i trajala su dugo.

5. U daljem tekstu žalbe Mineco Ltd navodi pojedinačne delove naših tekstova koje smatra spornim.

Na primer, u žalbi je citiran potpis grafike, gde stoji: "***Mineco je uključen u slučajeve korupcije, krađe u privatizaciji i špijunažu u Rumuniji i Srbiji***". Mineco tvrdi da je CINS ovim prekršio pretpostavku nevinosti. To je potpuno netačno, jer CINS nije napisao da je Mineco kriv za navedene slučajeve, već da je u njih uključen, što proizilazi iz zvaničnih informacija tužilaštva i policije u Srbiji i Rumuniji.

A: Resavska 28, 11000 Beograd | T: + 381 11 3342 790, + 381 11 3343 255 | F: + 381 11 3343 136
| W: www.cins.rs | E: office@cins.rs

Većina informacija koje Mineco Ltd smatra neadekvatno prezentovanim u našim tekstovima i koje kao takve navodi u žalbi odnose se na sumnju da je CINS prekršio pretpostavku nevinosti i da je izneo neistinite podatke.

Ponavljamo, iza svake informacije u našim tekstovima stoji zvanična dokumentacija. Savet za štampu će čitanjem tih tekstova i uvidom u dokumentaciju jasno razlučiti da se CINS bavi isključivo faktografijom.

Dalje, CINS ovu žalbu vidi kao pokušaj kompanije Mineco Ltd da izvrnutom interpretacijom naših tekstova izdejstvuje da Savet iz javnosti ukloni za njih očigledno nepoželjne, ali tačne informacije o kompaniji.

Tako, Mineco Ltd u žalbi piše: “Zbog čega se uopšte pominje Dimitrije Aksentijević “sin Geneksovca”, osim da se kod javnosti želi postići ukazivanje na “ uvrženu percepciju sumnjive istorije firme Genex”.

Nigde u CINS-ovim tekstovima ne stoje reči “sin Geneksovca”, niti se ukazuje na “sumnjivu istoriju firme Genex”. U tekstu CINS-a napisano je, faktografski precizno, sledeće:

“Dimitrije Aksentijević, član je Upravnog odbora u Mineco AG, koja je osnovana 2002. godine u švajcarskom kantonu Zug. On ima dvojno državljanstvo Britanije i Srbije, a nekada je radio za kompaniju Glencore. Dimitrije je sin Dragana Aksentijevića, bivšeg direktora Aviogenexa, čarter aviokompanije u državnom vlasništvu bivše Jugoslavije. Ona je bila deo Genex grupe, jedne od najvećih trgovinskih firmi u bivšoj komunističkoj Jugoslaviji.”

Takođe, Mineco u jednom delu žalbe navodi da je CINS izostavio činjenicu da je Dimitrije Aksentijević britanski državljanin. To naravno nije tačno, Savet se u iznad citiranom pasusu CINS-ovog teksta može uveriti da je CINS naveo ovaj podatak.

Pored ovoga, Mineco Ltd u žalbi navodi da CINS opisanim slučajem radnice Jovanke Radiša “ukazuje da je Mineco kriv za propast Navipa i sve radnike koji su u Navipu radili”. Ovakva interpretacija našeg teksta je potpuno izvrnuta i pogrešna, što će Savet uvideti čitanjem originalnog teksta. CINS je na primeru Jovanke Radiša ilustrovao situaciju u kojoj se nalaze otpušteni radnici propale firme Navip, a sumnje da je Mineco učestvovao u materijalnom oštećenju Navipa izneli su zvanično MUP i tužilaštvo u Srbiji.

Na osnovu pažljivog čitanja žalbe može se zaključiti da Mineco ne opovrgava nijednu tvrdnju smatrajući je neistinitom niti nudi dokaze koji bi te tvrdnje opovrgle. Stoga se stiče utisak da je žalba Mineca za uklanjanje tekstova zapravo produkt želje da se istinite činjenice uklone kako u javnosti ne bi postojao nijedan tekst koji u skladu sa profesionalnim standardima istraživačkog novinarstva prikazuje važne informacije koje su javnosti bile skrivene ili nedostupne.

Naziv: Centar za istraživačko novinarstvo - Fondacija | **Matični broj:** 28825633 | **PIB:** 107545738
| **Tekući račun:** Raiffeisen bank 265-1610310003444- 68 | **Šifra delatnosti:** 9499

A: Resavska 28, 11000 Beograd | T: + 381 11 3342 790, + 381 11 3343 255 | F: + 381 11 3343 136
| W: www.cins.rs | E: office@cins.rs

Drugim rečima, žalba se može shvatiti kao atak na istraživačko novinarstvo kao takvo.

Treba imati u vidu da su tekstovi na koje se Mineco žali rezultat višemesečnog prekograničnog istraživanja i da kao takvi sadrže informacije iz nekoliko država. Ne sme se prenebregnuti ni činjenica da su oba teksta, osim na srpskom, objavljena i na rumunskom i engleskom jeziku.

Zbog svega navedenog, CINS smatra da je žalba kompanije Mineco Ltd potpuno neosnovana i da će je kao takvu Savet za štampu odbaciti.

U Beogradu, dana 29.05.2015.

Za Centar za istraživačko novinarstvo Srbije (CINS)

Branko Čečen, Direktor

